

ROZHODNUTIE

Číslo: 0004/2023/E-EU

Bratislava 25.07.2023

Číslo spisu: 2479-2023-BA

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky, ako orgán príslušný na konanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) druhého bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu v spojení s § 15 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov vo veci schválenia návrhu na určenie a využívanie osobitných produktov podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave

r o z h o d o l

podľa čl. 5 ods. 4 písm. d) nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave a § 13 ods. 2 písm. m) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov tak, že pre prevádzkovateľa prenosovej sústavy **Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava, IČO: 35 829 141** **s c h v a ľ u j e** vymedzenie a používanie osobitných produktov podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave, takto:

„1.) osobitný produkt aFRR na obdobie od 1. januára 2024 do momentu pripojenia sa k európskej platforme na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s automatickou aktiváciou

a) Ponuka disponibility osobitného produktu aFRR s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	aFRR
cena ponuky, rozlíšenie	0,01 (EUR/MW)/h
cena každej ponuky je kladná alebo nulová a platba je od prevádzkovateľovi prenosovej sústavy k poskytovateľovi podpornej služby	áno
minimálne množstvo	1 MW
oblasť regulácie frekvencie (LFC oblasť)	SEPS
doba platnosti	1 hodina
minimálna doba medzi koncom deaktivácie a nasledujúcou aktiváciou	0 minút
smer	kladný alebo záporný

b) Ponuka regulačnej elektriny osobitného produktu aFRR s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	aFRR
celková doba aktivácie (full activation time)	7,5 minút
doba deaktivácie nie je dlhšia ako celková doba aktivácie	áno
minimálne množstvo a granularita	1 MW
maximálne množstvo	9 999 MW
doba platnosti	1 hodina
cenové rozlíšenie	0,01 EUR/MWh
automatická aktivácia	áno
objemová deliteľnosť ponuky	áno
možnosť aktivácie a deaktivácie v akomkoľvek okamihu doby platnosti	áno
nemá minimálnu dobu dodávky	áno

2.) osobitný produkt mFRR na obdobie od 1. januára 2024 do momentu pripojenia sa k európskej platforme na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou

a) Ponuka disponibility osobitného produktu mFRR s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	mFRR
cena ponuky, rozlíšenie	0,01 (EUR/MW)/h
cena každej ponuky je kladná alebo nulová a platba je od prevádzkovateľa prenosovej sústavy k poskytovateľovi podpornej služby	áno
minimálne množstvo	1 MW
oblasť regulácie frekvencie (LFC oblasť)	SEPS
doba platnosti	1 hodina
minimálna doba medzi koncom deaktivácie a nasledujúcou aktiváciou	0 minút
smer	kladný alebo záporný

b) Ponuka regulačnej elektriny osobitného produktu mFRR s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	mFRR
mód aktivácie	manuálna
typ aktivácie	direct
celková doba aktivácie (full activation time)	12,5 minúty
minimálne množstvo	1 MW
granularita	1 MW
maximálne množstvo	9 999 MW
minimálne trvanie doby dodávky	nedefinované
cenové rozlíšenie	0,01 EUR/MWh
doba platnosti	1 hodina
objemová deliteľnosť ponuky	áno
možnosť prepojenia ponúk (linkage bids)	nie

3.) osobitný produkt TRV3MIN na obdobie od 1. januára 2024 do momentu pripojenia sa k európskej platforme na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou

a) Ponuka disponibility osobitného produktu TRV3MIN s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	TRV3MIN
cena ponuky, rozlíšenie	0,01 (EUR/MW)/h
cena každej ponuky je kladná alebo nulová a platba je od prevádzkovateľa prenosovej sústavy k poskytovateľovi podpornej služby	áno
minimálne množstvo	10 MW
oblasť regulácie frekvencie (LFC oblasť)	SEPS
doba platnosti	1 hodina
minimálna doba medzi koncom deaktivácie a nasledujúcou aktiváciou	0 minút
smer	kladný alebo záporný

b) Ponuka regulačnej elektriny osobitného produktu TRV3MIN s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	TRV3MIN
mód aktivácie	manuálna
typ aktivácie	direct
celková doba aktivácie (full activation time)	3 minúty
minimálne množstvo	10 MW (výrobná jednotka)
granularita	1 MW
maximálne množstvo	9 999 MW
minimálne trvanie doby dodávky	nedefinované
cenové rozlíšenie	0,01 EUR/MWh
doba platnosti	1 hodina
objemová deliteľnosť ponuky	áno
možnosť prepojenia ponúk (linkage bids)	nie

4.) osobitný produkt mFRR3 na obdobie od momentu pripojenia sa k európskej platforme na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou do 31. decembra 2025

a) Ponuka disponibility osobitného produktu mFRR3 s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	mFRR3
cena ponuky, rozlíšenie	0,01 (EUR/MW)/h
cena každej ponuky je kladná alebo nulová a platba je od prevádzkovateľa prenosovej sústavy k poskytovateľovi podpornej služby	áno
minimálne množstvo	10 MW
oblasť regulácie frekvencie (LFC oblasť)	SEPS
doba platnosti	15min/1hod/4hod/ 1deň/1týždeň
minimálna doba medzi koncom deaktivácie a nasledujúcou aktiváciou	0 minút
smer	kladný alebo záporný

b) Ponuka regulačnej elektriny osobitného produktu mFRR3 s vymedzenými parametrami:

Názov osobitného produktu	mFRR3
mód aktivácie	manuálna
typ aktivácie	direct
celková doba aktivácie (full activation time)	3 minúty
minimálne množstvo	10 MW (výrobná jednotka)
granularita	1 MW
maximálne množstvo	9 999 MW
minimálne trvanie doby dodávky	nedefinované
cenové rozlíšenie	0,01 EUR/MWh
doba platnosti	15 minút
objemová deliteľnosť ponuky	áno
možnosť prepojenia ponúk (linkage bids)	nie

“

Odôvodnenie:

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, odboru regulácie elektroenergetiky (ďalej len „úrad“) bola dňa 06.04.2023 prevádzkovateľom prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26, IČO: 35 829 141 (ďalej len „prevádzkovateľ prenosovej sústavy“) doručená žiadosť vo veci schválenia návrhu na vymedzenie a používanie osobitných produktov podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave, ktorá bola zaevidovaná pod podacím číslom úradu 13384/2023/BA (ďalej len „návrh“). Súčasťou žiadosti bol v súlade s čl. 10 ods. 5 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/2195 z 23. novembra 2017, ktorým sa stanovuje usmernenie o zabezpečení rovnováhy v elektrizačnej sústave (ďalej len „nariadenie EBGL“), záznam o verejnej konzultácii predloženého návrhu.

Dňom doručenia návrhu úradu začalo v súlade s §18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) v spojení s § 15 ods. 2 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“) konanie o vecnej regulácii vo veci schválenia návrhu na vymedzenie a používanie osobitných produktov pre regulačnú energiu a disponibilitu podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia EBGL.

Úrad dňa 28.04.2023 listom zaevidovaným pod podacím číslom úradu 16192/2023/BA oznámil prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, že vzhľadom na zložitost' veci podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku vo veci schválenia návrhu prevádzkovateľa prenosovej sústavy rozhodne najneskôr do 60 dní od začatia konania.

Podľa čl. 5 ods. 4 písm. d) nariadenia EBGL *vymedzenie a používanie osobitných produktov podľa článku 26 ods. 1 podlieha schváleniu každým regulačným orgánom každého dotknutého členského štátu od prípadu k prípadu.*

Podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia EBGL *môže každý PPS po schválení implementačných rámcov európskych platforiem podľa čl. 19, 20 a 21 nariadenia EBGL vypracovať návrh na určenie a využívanie osobitných produktov pre regulačnú energiu a disponibilitu. Tento návrh musí obsahovať aspoň:*

- a) *vymedzenie osobitných produktov a časového obdobia ich používania;*
- b) *dôkaz, že štandardné produkty nie sú dostatočné na efektívne zaistenie prevádzkovej bezpečnosti a zachovanie rovnováhy v sústave alebo dôkaz, že niektoré regulačné zdroje sa prostredníctvom štandardných produktov nemôžu zúčastniť na vyrovnaní trhu;*
- c) *opis opatrení navrhnutých na minimalizovanie využitia osobitných produktov s prihliadnutím na hospodársku efektívnosť;*
- d) *prípadne pravidlá konverzie ponúk regulačnej energie z osobitných produktov na ponuky regulačnej energie zo štandardných produktov;*
- e) *prípadne informácie o postupe konverzie ponúk regulačnej energie z osobitných produktov na ponuky regulačnej energie zo štandardných produktov a informácie o tom, na ktorom spoločnom zozname prednostného poradia sa konverzia zrealizuje;*
- f) *dôkaz, že osobitné produkty nespôsobujú zásadnú neefektívnosť a nenarušajú vyrovnávací trh v rámci plánovacej oblasti i mimo nej.*

Podľa čl. 26 ods. 2 nariadenia EBGL *každý PPS, ktorý používa osobitné produkty, musí aspoň každé dva roky preskúmať potrebu používania osobitných produktov v súlade s kritériami stanovenými v odseku 1.*

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy v súčasnosti využíva osobitné produkty podľa čl. 26 ods. 1 nariadenia EBGL, ktoré boli schválené rozhodnutím úradu č. 0005/2021/E-EU zo dňa 21.12.2021 v znení rozhodnutia úradu č. 0002/2023/E-EU zo dňa 08.03.2023. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy predložil úradu návrh v zmysle čl. 26 ods. 2 nariadenia EBGL, kde v rámci predloženého návrhu preskúmal potrebu používania osobitných produktov v súlade s kritériami stanovenými v čl. 26 ods. 1 nariadenia EBGL. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy v predloženom návrhu uviedol, že plánuje naďalej využívať osobitné produkty aFRR v termíne od 01.01.2024 do doby pripojenia sa k európskej platforme na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s automatickou aktiváciou (ďalej len „aFRR platforma“), osobitné produkty mFRR v termíne od 01.01.2024 do doby pripojenia sa k európskej platforme na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s manuálnou aktiváciou (ďalej len „mFRR platforma“). Z dôvodu zaistenia bezpečnosti, spoľahlivosti a stability sústavy plánuje naďalej využívať aj osobitné produkty TRV3MIN v termíne od 01.01.2024 do doby pripojenia sa k aFRR/mFRR platformám, ktoré sa po pripojení sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy k aFRR/mFRR platformám premenujú na osobitné produkty mFRR3.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy ďalej uviedol, že pripojenie sa k aFRR/mFRR platformám prebehne oddelene v rôznych termínoch. Plánovaný termín pripojenia sa na aFRR platformu je 01.06.2024 a pripojenie sa na mFRR platformu je naplánované na 24.07.2024.

Osobitné produkty aFRR a mFRR sa v súčasnosti od štandardných produktov odlišujú len v dĺžke trvania obchodného intervalu, nemožnosti podať ponuku regulačnej elektriny samostatne bez poskytovania disponibility a nemožnosťou previazania ponúk služby mFRR, čo však vyžaduje pripojenie sa k mFRR platforme. Všetky ostatné parametre osobitných produktov regulačnej energie, uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia, sú v súlade s implementačným rámcom európskych platforiem na výmenu regulačnej energie z rezerv na obnovenie frekvencie s automatickou a manuálnou aktiváciou stanovených v rozhodnutiach Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „ACER“) č. 14-2022 a č. 15-2022 a v súlade s metodikou „*Methodology for a list of standard products for balancing capacity for frequency restoration reserves and replacement reserves*“ stanovenej rozhodnutím ACER č. 11-2020.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy v návrhu ďalej uviedol, že bez rýchlych služieb TRV3MIN by v prípade stavu kladného alebo záporného referenčného incidentu (výpadok najväčšej výroby alebo spotreby v elektrizačnej sústave Slovenskej republiky) nedokázal splniť kritériá kvality regulácie a taktiež, že potreba zavedenia a využívania osobitných produktov TRV3MIN a mFRR3 bude preskúmaná v súlade s požiadavkami príslušnej európskej legislatívy.

Úrad predložený návrh preskúmal a vyzval dňa 04.05.2023 listom zaevidovaným pod podacím číslom úradu 16720/2023/BA prevádzkovateľa prenosovej sústavy, aby v lehote do 15 dní odo dňa doručenia výzvy, odstránil nedostatky návrhu a zároveň úrad konanie vo veci schválenia predloženého návrhu rozhodnutím úradu č. 0058/2023/E-PK zo dňa 04.05.2023 prerušil. Nedostatky návrhu spočívali v tom, že návrh neobsahoval jednoznačnú informáciu ohľadom časového obdobia používania osobitných produktov TRV3MIN a mFRR3.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy dňa 19.05.2023 listom zaevidovaným pod podacím číslom úradu 18912/2023/BA predložil úradu doplnenie návrhu v zmysle výzvy úradu zo dňa 04.05.2023, v ktorom uviedol, že k formálnemu premenovaniu osobitných produktov TRV3MIN na osobitné produkty mFRR3 dôjde v momente pripojenia sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy k mFRR platforme. Ďalej prevádzkovateľ prenosovej sústavy návrh doplnil

o skutočnosť, že využívanie osobitných produktov mFRR3 žiada na maximálne možné časové obdobie v zmysle príslušných ustanovení nariadenia EBGL, t.j. do 31.12.2025.

Dňa 08.06.2023 prevádzkovateľ prenosovej sústavy listom zaevidovaným pod podacím číslom úradu 22834/2023/BA požiadal úrad o prerušenie konania podľa § 29 ods. 2 správneho poriadku na dobu 30 dní z dôvodu poskytnutia ďalších doplňujúcich informácií podstatné pre vydanie rozhodnutia.

Podľa § 29 ods. 2 správneho poriadku *správny orgán môže konanie prerušiť najdlhšie na dobu 30 dní, ak to z dôležitých dôvodov zhodne navrhnú účastníci konania.*

Úrad rozhodnutím úradu č. 0063/2023/E-PK zo dňa 12.06.2023 konanie vo veci schválenia predloženého návrhu na žiadosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy prerušil.

Prevádzkovateľ prenosovej sústavy listom doručeným dňa 10.07.2023 a zaevidovaným pod podacím číslom úradu 25973/2023/BA doplnil úradu ďalšie podstatné informácie ohľadom opodstatnenosti schválenia osobitného produktu TRV3MIN a mFRR3. Počet poskytovateľov daného osobitného produktu sa rozšíril, čím sa zvýšila konkurencia v rámci obstarávania disponibility pre uvedený osobitný produkt.

Dňa 21.07.2023 prevádzkovateľ prenosovej sústavy doručil úradu prostredníctvom elektronickej komunikácie zaevidovanej pod podacím číslom úradu 27463/2023/BA informáciu o prebiehajúcej verejnej konzultácii k Stratégii zabezpečenia dostatočného objemu podporných služieb pre rok 2024, ktorá bola zahájená dňa 19.07.2023. V dokumente sú podrobne uvedené požiadavky na jednotlivé osobitné produkty a taktiež aj technické možnosti, ktoré sú k dispozícii na pokrytie požiadaviek. Osobitné produkty TRV3MIN a mFRR3 sú aktivované ako rýchle služby pri výpadku veľkých výrobných blokov a veľkých výpadkov odberu v rámci Slovenska alebo aj v rámci kontinentálnej EÚ pre potreby havarijnej výpomoci. Osobitné produkty sú v elektrizačnej sústave Slovenskej republiky potrebné na zabezpečenie kvality regulácie v dovoľených medziach požadovaných ENTSO-E.

Úrad preskúmal predložený návrh a dospel k záveru, že žiadosť po doplnení informácií k predloženému návrhu spĺňa minimálne náležitosti stanovené v čl. 26 ods. 1 a v čl. 10 nariadenia EBGL. Úrad vzhľadom k plánovaným termínom pripojenia sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy k aFRR/mFRR platformám schvaľuje využívanie osobitných produktov aFRR a mFRR do požadovanej doby uvedenej v návrhu prevádzkovateľa prenosovej sústavy, t.j. do doby pripojenia sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy k aFRR/mFRR platformám. Pripojenie sa prevádzkovateľa prenosovej sústavy k aFRR/mFRR platformám je možné podľa rozhodnutia úradu č. 0003/2021/E-EU zo dňa 29.03.2021 uskutočniť najneskôr do 24. júla 2024. S ohľadom na veľkosť referenčných incidentov v elektrizačnej sústave Slovenskej republiky a za účelom ich pokrytia úrad ďalej schvaľuje do požadovanej doby uvedenej v návrhu prevádzkovateľa prenosovej sústavy, t.j. na obdobie od 01.01.2024 do 31.12.2025 využívanie osobitných produktov TRV3MIN a mFRR3. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy plánuje po pripojení sa k aFRR/mFRR platformám prostredníctvom osobitných produktov TRV3MIN a mFRR3 poskytovať taktiež havarijnú výpomoc susedným prevádzkovateľom prenosových sústav, ktorí v tom čase nebudú pripojení k aFRR/mFRR platformám.

Na toto konanie sa podľa § 41 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov nevzťahuje ustanovenie § 33 ods. 2 správneho poriadku, keďže úrad vychádzal pri vydaní rozhodnutia iba z podkladov predložených účastníkom konania, ktorému sa zároveň vyhovel v plnom rozsahu.

Úrad vykonal procesné úkony vyplývajúce z právnych aktov Európskej únie a zo správneho poriadku, posúdil a vyhodnotil podklady nachádzajúce sa v spise úradu

č. 2479-2023-BA a v priebehu správneho konania s prevádzkovateľom prenosovej sústavy priebežne prerokovával všetky pripomienky a návrhy a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odboru regulácie elektroenergetiky, Tomášikova 28C, 821 01 Bratislava 3, a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Mgr. Ing. Martin Lepieš
riaditeľ odboru regulácie elektroenergetiky

Rozhodnutie sa doručí:

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava